

NORÐOYASTEVNAN '94**86 ára gamla Fanny Petersen í Klaksvík:****Menn og kvinnur eru so ymisk***- Kvinnan hefur hævudsábyrgdina av, at menninir ikki vilja geva valdið frá sær. Tær hava sjálvar spilt mannin og synirnar, sigur 86 ára gamla Fanny Petersen í Klaksvík*

Ein teirra, sum áður hevði nógv um at vera, tá norðoyarstevnan stóð fyrri durum, er Fanny Petersen.

Hon var við til at stovna Klaksvíkar Húsmøðrafelag í 1951 og seinni Húsarhaldsskúlan, men áðrenn tað projektið kom so langt, skipaði Húsmøðrafelagið fyrri ymsum tiltøkum á norðoyarstevnu, til tess at samla pening til Húsarhaldsskúlan.

- Í dag eri eg ikki so væl gongd, og tí fari eg ikki á norðoyarstevnu í ár, tó at tað ikki skortar uppá tilboð frá góðum grannum og vinum, sum bjóða sær at koyra fyrri meg, sigur Fanny Petersen í telefonpráti við Sosialin.

Brúktu ikki so nógvan pening

- Fyrr var ein heilt annar andi yvir norðoyarstevnunni, men hesin hvarv í gullárunum. Áður høvdu vit ikki so nógvan pening, og tað tú átti, mátti tú vita, hvat tú skuldi brúka til, tí annars var ikki nóg mikið eftir til tað neyðuga.

- Minnst til, eg havi livað fyra ættarlið. Í gomlum døgum keyptu vit onki, um vit ikki høvdu vissu fyrri, at vit áttu nóg mikið at gjalda við.

Annars var tað ikki júst peningur, sum setti dám á stevnuna ella borgaði fyrri eini góðari stevnu. Vit høvdu øll líka góð ráð at taka lut í tí, sum fór fram stevnudagarnar.

- Kortini vóru tey heima við hús ikki so væl passað, sum vanligar dagar, tá vit í Húsmøðrafelagnum skipaðu fyrri tiltøkum.

- Vit seldu ballónir, mat, ís og tilfíkt, sum øll høvdu ráð at keypa.

Tá vareinkni tivoli, sum eg haldi í dag dregur nógvan pening frá børnunum.

Onnur broyting er, at vit áður fingi nógv var liggjandi gestir, tí ikki bar til at sleppa heimaftur sama dag.

- Eg minnst, at tað var sera umráðandi at eiga nóg

Fanny Petersen: - Fyrr var ein heilt annar andi yvir norðoyarstevnunna, men hesin hvarv í gullárunum. Vit høvdu ikki so nógvan pening, og tað tú átti, mátti tú vita, hvat tú skuldi brúka til

mikið av mati inni og rein seingjarklæði, so vit kundu taka væl móti gestunum.

Bara vera blíð

Onnur broyting er kanska eisini, at meir verður drukkið á norðoyarstevnu enn áður. Tá drukku tey eisini, men ikki tey ungu. Hetta vant uppá seg í sekstíárunum, og hóast eg ikki havi verið nógv úti seinastu árin, so siggi eg tey ungu

ganga við fløskum uttan fyrri vindeygjað mítt. Tað fjala tey ikki.

- Áður var tað soleiðis, at vit vistu, hvør smakkaði sær á, og at nokur altið gingi úti á gøtuni, meðan onnur sótu inni og fingi sær ein lítlan.

- Tað var ein partur av norðoyarstevnunni, og vit lótu bara sum einki. Vit hittust øll á midnáttarsamkomuni heima í Vági, og hóast onkur hevði kenning,

so órógvandi tað ikki hini.

- Í ár fari eg ikki á midnáttarsamkomuna, men mær dámar væl at eygleiða fyrverkaríð á midnátt, sum eg siggi úr stovuvindeygjanum.

Fanny Petersen tosar um góðar midnáttarrøður, sum hava verið hildnar gjøgnum árin.

Jóhan prestur skakaði
Serliga minnst hon Jóhan

Nielsen, prest sála, sum einu ferðina tosaði um, at føroyingar altíð hava verið eitt trúgvandi fólk.

Hetta var í tíðini, tá átrúnabólkarnir í hvør sínum lagi gjørdi nógv um seg í Klaksvík. Tá var tað nær um ikki loyvt at lesa bløðini ella aðrar bókmentir enn Bibliuna.

Jóhan Nielsen skakaði ta ferðina við at mæla fólk til at lesa "Føðgar á Ferð", eftir Heðin Brú, um tey vildu vita, hvussu trúgvandi føroyingar høvdu verið gjøgnum tíðirnar.

- Tað fall helst ikki í góða jørð hjá øllum, men Jóhan Nielsen dugdi so væl at siga tað, sigur Fanny Petersen.

Ein avleiðing av tí arbeiði, sum limirnir í Klaksvíkar Húsmøðrafelag arbeiddu fyrri á norðoyarstevnu m.a. varð, at tær fingi pening at keypa felagshús fyrri.

- Vit keyptu húsin fyrri 200.000 krónur, og vit noyddust sjálvar at skriva undir sum ábyrgdarar. Tað torði vit ikki at siga fyrri monnunum beinanvegin, sigur Fanny Petersen.

Vit høvdu tó frammanundan gjørt figgaruppskot, so vit vistu, at vit fóru at mæna tað, sigur Fanny Petersen.

Gentur skuldu læra

- Vit hildu tað vera sera umráðandi at fáa sett ein húsarhaldsskúla á stovna, tí nógv ungfolik fóru burtur, og tey sum vóru eftir, høvdu als einki at taka sær til í Klaksvík.

- Vit hildu eisini, at tað var umráðandi, at ungar gentur lærdu húsarhald, gera mat og tilfíkt, sum allar fáa brúk fyrri.

- Vit vóru nú ikki bara húsligar, sigur Fanny Petersen skemtandi í telefonini. Vit stillaðu eisini ein kvinnuflokk upp uttanflokka í 1958.

- Vit vóru so mikið nógv, at tað mundi bera til at fáa eina kvinnu valda inn í býráðið, av tí at okkum tørvaði at fáa avgerðarrætt í ymsum málum, sum høvdu við familju, skúla og tilfíkt at gera.

- Tá vóru 240 limir í Húsmøðrafelagnum, og tað skuldi borið til, hildu vit.

Atkvøddu ikki fyrri kvinnum

- Tá avtornaði fingi vit bert 17 atkvøður, sigur Fanny Petersen.

- Tað var okkara egna skyld, tí vit hildu ikki, at tað var neyðugt hjá okkum at føra valstríð ella at agitera fyrri okkara áhugamálum.

- Vit hildu bert, at kvinnurnar fóru at stuðla okkum, og hugsaðu ikki um, at

menninir, tá kvinnurnar komu heimaftur av fundi, fingi sær at skifta meining.

- Í ár fingi vit javnstøðulógina. Hvat heldur tú um tað?

- Egeri av tí áskoðan, at tú altið skal siggja eitt mál frá báðum síðum.

- Menn hava ov nógv makt í dag, og kvinnan er so undirbrotlig, men vit kunnu ikki dylja, at stórir munur er á kvinnum og monnum, dreingjum og gentum. Menninir ræðast at missa valdið, nú kvinnurnar troka seg framat, men tað hava vit fyrri so vítt sjálvar skyldina av, tí vit hava spilt okkara menn og synir soleiðis, at teir halda seg hava rætt at eiga maktina einsamallir.

Taka avgerðir í felag

- Tað er rætt, at kvinnurnar skulu sleppa framat og hava ávirkan á tað, sum fer fram í samfelagnum. Tað skerst tó ikki burtur, at maður og kvinna eru so ymisk, at tú ikki kanst gera tey eins.

Javnstøðulógin kann misskiljast, og í ávísam førum vilja kvinnur sleppa framat, bert fyrri at fáa vald.

- Tað vilja menninir ikki, og tað líkist ongum. Grundgevingin hjá monnunum er lítað av fanatismu og fundamentalismu, og tað er júst hetta sum hevur oyðilagt allan heimin í eldir. Eg haldi, at bæði kvinnur og menn skulu taka avgerð um tað, sum skal fremjast í samfelagnum, út frá hvør sínum sjónarhorni, sigur Fanny Petersen.

Hóast hon nú er 86 ára gomul, so er hon enn virkin á sín hátt. Hon lesur bløðini og lurtar eftir útvarpi og sjónvarpi, og fylgir eisini við í politikki.

- Eg havi livað so leingi, so eg haldi meg til at gera mínar niðurstøður, sigur Fanny Petersen.

Dagny

K
KOMPASS

VER KENDUR
OG KENN ONNUR
KRING KNØTTIN

Umboðsstova:
Kunningartænastan
/ **Kompass**
P. O. Box 3058
Hoyvíksvegur 78
110 Tórshavn
Tlf. 18077 & Fax: 19057